

ВІТКОВСЬКИЙ Юрій Петрович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та маркетингу, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка
ORCID ID: 0000-0001-5806-8671

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ В СИСТЕМІ ЇХ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вітковський Ю. П. Особливості формування інноваційного потенціалу суб'єктів аграрного бізнесу в системі їх інвестиційної діяльності.

Вступ. У процесі впровадження моделей стратегічного управління інноваційно-інвестиційним потенціалом аграрних підприємств необхідно аналізувати вплив зовнішніх чинників та внутрішніх можливостей підприємства. Це сприяє визначенню найсприятливіших напрямів інноваційного розвитку суб'єкта аграрного господарювання.

Метою наукового дослідження є розвиток теоретичних аспектів формування інноваційного потенціалу суб'єктів аграрного бізнесу в системі їх інвестиційної діяльності.

Результати. Встановлено, що використання якісних і кількісних характеристик інноваційних можливостей суб'єктів аграрного сектору без визначених критеріїв гальмує організаційно-економічний механізм вибору інноваційно-інвестиційних моделей і стратегій. Визначено, що динаміка інвестиційного забезпечення є базовим параметром відтворювальних процесів. Виділено завдання інвестицій, виконання яких забезпечується відтворювальною функцією. Виявлено відсутність інноваційного потенціалу більшості вітчизняних аграрних підприємств. Встановлено, що інноваційний потенціал підприємства характеризує його інвестиційну привабливість. Обґрунтовано доцільність розгляду інноваційного потенціалу в системі інших видів потенціалів підприємств. Визначено, що дослідження інноваційного потенціалу повинно відбуватися з урахуванням можливих інвестиційних циклів у діяльності підприємства. Наведено основні чинники розвитку інвестиційного потенціалу суб'єктів господарювання. Охарактеризовано інвестиційне середовище як обсяг і структуру мобілізованих і використовуваних потенційних чи реальних інвестиційних фондів із внутрішніх та зовнішніх джерел формування. Визначено основне завдання накопичень інвестиційного потенціалу на підприємствах. Охарактеризовано критерії, від яких залежатиме формування інвестиційного потенціалу. Визначено умови, які сприяють зростанню інноваційного потенціалу. Охарактеризовано особливості впровадження інвестицій в інновації. Визначено основні завдання моніторингу інноваційного потенціалу. Проаналізовано стан організаційної складової інвестиційного потенціалу сучасних вітчизняних аграрних підприємств.

Висновки. Розвиток інноваційного потенціалу вітчизняних підприємств аграрного сектору є запорукою їхньої успішної діяльності. Управління формуванням інвестиційного потенціалу виступає ключовим завданням стратегічного розвитку суб'єктів аграрної діяльності.

Ключові слова: економічний потенціал, інноваційний потенціал, інвестиції, аграрне підприємство, інвестиційна привабливість, інвестиційний цикл.

Постановка проблеми у загальному вигляді. При імплементації можливих моделей стратегічного управління інноваційно-інвестиційним потенціалом аграрних підприємств необхідно одночасно враховувати чинники зовнішнього ринкового середовища й проводити оцінку внутрішніх можливостей підприємства. Одночасно, моделювання стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку суб'єктів аграрного бізнесу базується на формуванні конкурентних переваг, які обираються виходячи з якісної і кількісної оцінки економічного потенціалу підприємств через призму діагностики їх виробничих потужностей, фінансово-економічного становища й бізнес-привабливості. Це дозволить окрім ідентифікації напрямів інноваційного розвитку здійснювати релевантне оцінювання

інвестиційної привабливості підприємства та його продукції. Однак, в сучасних реаліях має місце низка ускладнень прикладної реалізації, в першу чергу, управлінського процесу, які спричинені як об'єктивними, так і суб'єктивними факторами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання дослідження інноваційного потенціалу підприємства розкрито у наукових працях таких дослідників, як Гаєвська Л. М. [1], Гурочкіна В. В. [2], Джаман М. О. [3], Марченко В. М., [4], Маслак О. І., [5], Микитась О. О., [6], Мясников В. О. [7], Пантелєєв М. С. [8], Туманова А. Ю. [9] та інших. Проте теоретично невизначеним залишається моделювання взаємозв'язків і взаємозалежностей між інноваційно-інвестиційним розвитком і інструментами його досягнення та підтримки.

Також, методологічно невизначеними залишаються підходи щодо оцінки інвестиційної привабливості суб'єктів аграрного бізнесу (малих і середніх за розмірами), що ускладнює дослідження й можливості реалізації відповідних управлінських процедур.

Формулювання цілей статті. У зв'язку з цим **метою** статті є розвиток теоретичних особливостей формування інноваційного потенціалу аграрних підприємств у процесі інвестиційної діяльності.

Викладення основного матеріалу дослідження. Наукові погляди дослідників зводяться до того, що якісна й кількісна оцінка інноваційних можливостей і інвестиційної привабливості завжди носить лише минулий порівняльний характер без визначених критеріїв. Наслідком останнього є відсутність чіткої системи щодо формалізації й конкретизації змістовних характеристик, відповідної архітектури та архітектоніки організаційно-економічного механізму вибору інноваційно-інвестиційних моделей і стратегій господарюючих суб'єктів, що мають бути спрямовані на отримання конкурентних переваг і посилення ринкових позицій товаровиробників в довгостроковому періоді.

За сучасною економічною теорією інвестиції є частиною суспільних обмежених ресурсів, які можна вилучити з поточного споживання й вкласти у виробництво з метою отримання майбутніх прибутків. Тобто можна вважати, що інвестиції – це відкладені споживання. Динаміка інвестиційного забезпечення є тим базовим параметром відтворювальних процесів, які відображають загальні пропорції, у які суспільство розподілятиме доступні їм ресурси між оперативним споживанням і задачами свого виживання у майбутній перспективі. З огляду ролі відтворювальної функції в інвестиційних процесах можна виділити такі завдання: забезпечувати заміщеність опрацьованих факторів виробництва, підтримувати стабільність їх надходження в обіг, в першу чергу, відтворювальних ресурсів, створювати новітні можливості зросту й підвищення обсягів реального багатства.

Зрозуміло, що виконання вказаних функцій інвестиціями можливе винятково через наявність відповідного інвестиційного потенціалу. Але наразі є ситуація, за якої у більшості вітчизняних суб'єктів аграрного бізнесу цей потенціал майже повністю відсутній. У зв'язку із зазначеним, виникають надактуальні завдання, які полягають в тому, щоб, з однієї сторони, будувати надійні

інвестиційні системи формування потенціалів, а з іншої, забезпечувати їх безперервний і постійний розвиток, поєднаний з потоками різних відтворювальних призначень на засадах інноваційного потенціалу. Цілком правильно, що позитивність зрушень в даному напрямку істотно опосередковуватиметься наявними відповідними науково-практичними складовими інструментарію побудови інноваційних моделей подальшого розвитку, про які вже довгий час йде мова на різних рівнях інфраструктурного забезпечення ринкових відносин. Насамперед, включенням до його побудови дієвого органі-заційно-економічного механізму оновлення інвестиційного потенціалу основних суб'єктів аграрного бізнесу – вітчизняних аграрних підприємств.

Інвестиційний потенціал господарюючих суб'єктів відображатиме вартісні характеристики інвестиційної можливості й привабливості підприємств. Це можна виміряти через сукупність інвестиційних ресурсів і забезпеченість можливості задоволення окремих потреб, зокрема, фінансових, матеріальних, нематеріальних, інтелектуальних тощо, потенціалу відтворення й розвитку капіталів. Під час визначення змісту інвестиційного потенціалу підприємств зроблено висновки, що його не слід розглядати окремо без дослідження місця в системі та зв'язках з економічними, ринковими і виробничими потенціалами й загальноекономічним потенціалом підприємств, загалом. Без визначення такої залежності інвестиційний потенціал господарюючого суб'єкта виступатиме лише як сукупність наявних фінансових ресурсів для провадження інвестиційної діяльності. Базисом формування й функціонування загальних потенціалів підприємств є економічний потенціал. Він забезпечує тісні взаємозв'язки соціального, виробничого й економічного характеру потенціалів на різних рівнях.

Ефективне застосування й розширення можливостей, насамперед, виробничого потенціалу, можливим є лише під впливами взаємодій інвестиційного та інноваційного потенціалів. А їх результативне поєднання є інтегрованим у потенціал підприємств загалом. Ринковий потенціал виокремлює рівень конкурентоспроможного розвитку господарюючих суб'єктів в аграрній сфері. Для його покращення необхідним є проведення оновлення асортиментної політики за товарами, що виробляються, технологічне переобладнання, маркетингові дослідження.

Все це потребує застосування й розвинення існуючого інструментарію інвестиційного потенціалу суб'єктів бізнесу. Оскільки інвестиційний потенціал має циклічний характер, то результативне і постійне функціонування інвестиційного забезпечення не є можливим без дослідження всіх процесів його розвинення. Від початку до кінця можливого інвестиційного циклу формування потенціалу окремі його складові мають перетворюватись один в одного. В результаті останнього інвестиційний потенціал господарюючого суб'єкта зростатиме чи зменшуватиметься.

Здійснене узагальнення наукової економічної літератури і здобутків провідних дослідників дало змогу стверджувати, що основними чинниками розвитку інвестиційного потенціалу господарюючих суб'єктів є такі:

1) дохідність, фінансова стійкість і платоспроможність суб'єктів бізнесу у коротко- чи довгостроковому періоді;

2) економічне становище й знаходження підприємств у визначеній стадії життєвого циклу;

3) обсяги та результативність інвестицій (чим більшими є обсяги інвестицій і вищими рівні їх дохідності, тим більшими є сформовані можливості інвестиційного потенціалу підприємства);

4) інвестиційна активність господарюючих суб'єктів, тобто діяльність підприємств із залучення як внутрішніх, так і зовнішніх можливих інвестицій та їх результативного використання;

5) спроможність господарюючих суб'єктів ефективно застосовувати залучені у розвиток підприємств осяги інвестицій, можливості підвищувати їх результативність;

6) зростання віддачі від наявних відносин і прав власності, збільшення прибутковості підприємств і їх робітників, що дозволить підвищувати якість використання людського капіталу;

7) стан і рівень розвитку як внутрішньої, так і зовнішньої системи формування інвестиційного середовища: чим воно буде сприятливішим, тим більше матиме можливостей і передумов для збільшення інвестиційного потенціалу господарюючого суб'єкта.

Інвестиційне середовище можна характеризувати обсягами й структурами мобілізованих і використовуваних потенційних чи реальних інвестиційних фондів із внутрішніх і зовнішніх джерел формування. Розглянуті чинники розвитку інвестиційного потенціалу підприємств впливатимуть у

комплексі та взаємопов'язано. Основним завданням накопичень інвестиційного потенціалу на підприємствах є можливість фінансового забезпечення потреб підприємств в інвестиційних активах необхідної кількості і їх оптимізація за критеріями ефективності отриманих потім результатів від інвестиційної діяльності. Отже, результативний розвиток інвестиційного потенціалу господарюючих суб'єктів передбачатиме врахування таких принципів:

- дослідження підприємств, як відкритої системи;

- врахування базової стратегії операційної діяльності підприємства;

- підприємницький стиль і модель стратегічного управління;

- відображення інвестиційних конкурентних переваг підприємств перед основними конкурентами;

- використання результатів запровадження інноваційного технологічного процесу в інвестиційну діяльність;

- орієнтація на підвищення рівня інвестиційних ризиків під час прийняття управлінських стратегічних рішень;

- відображення можливостей і альтернатив стратегічного інвестиційного вибору.

Розвиток інвестиційного потенціалу відображає також існуючі тенденції розвитку довгострокової результативності формування й функціонування інвестиційного потенціалу. В свою чергою, таке збільшення обсягу інвестиційних можливостей і потенціалу визначатиме їх використання й структурованість.

Отже, розвиток можливості залучення й формування інвестиційного потенціалу суб'єктів бізнесу відображає не лише існуюче становище, а й окремі перспективи розвитку підприємств з урахуванням на них можливості впливу зовнішнього середовища, ризиків і загроз інфляції. Успішний результат формування інвестиційного потенціалу залежатиме від багатьох критеріїв, зокрема:

- інвестиційної моделі поведінки (опосередковує вибори інвестиційних проєктів, характери і ризики прийняття управлінських інвестиційних рішень);

- інвестиційної моделі активності (дозволить кількісно оцінювати споживання ресурсів інвестиційного потенціалу в капітал суб'єкта, основний і оборотний, у розрахунку на кількість працівників і загальних виробничих витрат);

- інноваційної моделі активності (ви-значатиметься через обсяги капіталовкладень в НДДКР, реалізації інноваційних товарів, розміри капіталізованих НДДКР активів, які збільшуватимуть балансову вартість власного капіталу);

- потенціал економічного зростання (відобразатиме кількісні зміни значень модифікованого рівня рентабельності виявлених інвестиційних ресурсів, показників фінансової рентабельності, обсягів чистого приведенного прибутку, оцінки вартості підприємств, обсягів доданої вартості, рівнів капіталізації підприємств тощо).

Розвиток і формування інвестиційного потенціалу господарюючих суб'єктів передбачатиме також постійні розширення границь інвестиційної діяльності підприємств. В результаті зростання обсягів виробництва, оновлень і якісних удосконалень виробничого потенціалу підприємств, їх оборотного й оборотного капіталів, покращення технологічного рівня організації виробництва та сервісного обслуговування, відбуватиметься збільшення економічного потенціалу. Це сприятиме збільшенню результативності діяльності підприємств загалом. Темпи збільшення інвестиційного потенціалу залежать також від залучених обсягів інвестицій і результативності їх використання. Як будь-які процеси, розвиток і система формування інвестиційного потенціалу господарюючих суб'єктів відображають окремі параметри.

Основою будь-якого запропонованого розвитку є прогресивність функціонування систем взаємозв'язків між окремими елементами. Визначаючи взаємозв'язки між інноваційним розвитком і інвестиційним потенціалом, необхідно відзначити, що підвищення інвестування в інноваційну сферу, сприятиме зростанню обсягів виробництва новітніх товарів і обсягів отриманих прибутків, які і є основними джерелами формування перспективного інвестиційного потенціалу підприємств, тобто є основою для самофінансування інноваційної діяльності. Особливостями провадження інвестицій в інновації є:

- високий рівень невизначеності в кінцевих результатах формування й запровадження інновацій,
- довгостроковий термін інвестування й отримання результатів.

Використання інвестиційного потенціалу при формуванні політики інновацій залежить від розподілу на базові та

покращуючі. Прогресивними методами забезпечення інноваційного розвитку є трансфер технологій. Під трансфером технологій слід розуміти автономні процеси інноваційної діяльності, пов'язані з передачею інноваційних технологій, що відбуваються на всіх стадіях життєвого циклу і забезпечують по-глиблення новітніх знань. А також їх по-стійне й планомірне запровадження у виробничу, науково-технічну, екологічну, управ-лінську й соціальну сфери функціонування підприємств.

Отже, розвиток і результативність функціонування й розміщення інвестиційного потенціалу забезпечуватиметься лише при наявності взаємозв'язків із інноваційним потенціалом підприємств.

Стратегічний розвиток формування інвестиційного потенціалу підприємств має передбачати результативне управління запровадженням сучасних інноваційних досягнень науки до практики господарювання. Все це можна реалізувати через інноваційну діяльність.

В умовах сучасної ринкової економіки формування інноваційної діяльності перетворюється в одну з ключових засад забезпечення високого рівня конкурентоспроможності підприємств і зростання кінцевих фінансових результатів їх діяльності. Фінансова складова формування й розвитку інвестиційного потенціалу підприємств передбачатиме не лише обмеження та можливість визначення обсягів необхідних фінансових ресурсів, а й проведення їх постійного моніторингу. Фінансовий моніторинг має включати, в першу чергу, проведення оцінки результатів й отриманих відхилень від запланованих результатів застосування ресурсів інвестиційного потенціалу, а також аналіз перспективної доцільності щодо використання ресурсів інвестиційного потенціалу в обраному форматі, розробка процедур реакції на можливі відхилення.

Основними завданнями моніторингу є:

- виявлення відхилення від запланованих результатів використання інвестиційного потенціалу;
- визначення достатності наявних джерел забезпечення інвестиційного потенціалу,
- накопичення принципів і інструментів в системи управління грошовими потоками.

Планування системи інвестиційного потенціалу господарюючого суб'єкта

надаватиме підприємствам додаткові можливості через забезпечення зв'язків між управлінськими інвестиційними рішеннями, що оперативно приймаються, із завданнями і стратегіями розвитку підприємств. Завдяки використанню можливостей інвестиційного потенціалу можна досягати збільшення доходів підприємства, а отже, розширювати внутрішні джерела формування інвестицій, підвищення надійності та інвестиційної привабливості для перспективних зовнішніх інвесторів.

Інвестиційні стратегії розробляються відповідно до загальних стратегій підприємств і підпорядковані фінансовим стратегіям і фінансовим обмеженням.

Проаналізувавши стан організаційної складової інвестиційного потенціалу сучасних вітчизняних аграрних підприємств, визначено чинники, які стримують планомірний розвиток інвестицій.

Фінанси:

- збалансування інвестиційних понесених витрат і джерел їх можливого покриття;
- контроль бюджетів інвестиційних витрат;
- розробка інвестиційних ресурсних пропозицій по перспективним виробничим напрямкам;
- динамічне розміщення інвестиційних ресурсів по вже існуючим напрямкам та по новітнім (інноваційним).

Стратегія:

- виділення напрямів і забезпечення інвестування в них за критеріями формування стратегічних можливостей і ресурсів;
- аналіз здібностей використання стратегічних можливостей і врахування синергетичного ефекту;
- розвиток стратегічних можливостей, які дозволятимуть зайняти лідируючу позицію в майбутньому.

Інновації:

- створення нових галузей в нових обраних ринкових товарних нішах або у тих, де формується оновлені потреби споживачів;
- пошук і захоплення недооцінених господарюючих суб'єктів, їх перепідготовка й перепродаж для забезпечення формування фінансового потоку в нові перспективні напрями інноваційної діяльності;
- інноваційні прориви через інвестування у науково-дослідну роботу високоризикових проектів;
- впровадження набутих знань і отриманого досвіду в інноваційні проекти й напрями.

На нашу думку, забезпечуючим механізмом підтримки розвитку інвестиційного потенціалу господарюючих суб'єктів є формування й функціонування центру створення інвестицій на підприємстві. Завданнями центрів створення інвестицій на підприємствах має бути визначення інвестиційних пріоритетів, пов'язаних із зростанням вартості й капіталу підприємства. Основними контролюючими показниками для них мають бути: маса прибутку на інвестований капітал, а також результативність інноваційної діяльності. Ефективність діяльності запропонованого інвестиційного центру залежатиме, в першу чергу, від рівнів кваліфікованості, мотиваційності інвестиційних управлінців, які можуть бути одночасно власниками підприємств. Для управлінців основними стимулюючими факторами стануть обсяг заробітної плати, відсоток від маси доходу на підвищення результативності використання інвестиційних ресурсів. Зацікавленість власників, які одночасно виступають для своєї діяльності інвесторами, визначатиметься зростанням прибутку, співвідношенням чистого прибутку до власного капіталу. Визначення на підприємстві центру формування інвестицій можливо через перехід до системи матричної структури управління. Це дозволить підприємствам відходити від традиційних методів розроблення й формування інвестиційної програми до методу планування «зверху-вниз». Це, в свою чергу, сприятиме дослідженню та встановленню орієнтирів стратегічного інвестиційного проекту. Центр інвестицій підпорядкований як поточним інвестиційним проектам, так і стратегічним і інноваційним. Функціонування центрів створення інвестиційного потенціалу забезпечуватиме встановлення порядків взаємодій між окремими службами на різних рівнях управління.

В системах внутрішніх сформованих нормативних документах підприємств (положення, посадові інструкції) зафіксовано розподіл за функціями, зобов'язаннями, мотиваційний механізм. Центри створення інвестиційного потенціалу розроблятимуть окремі вимоги з формуванням систем управлінського обліку, що дозволить виокремлювати й розраховувати витрати «за проектами». До компетенції працівників таких центрів формування інвестиційного потенціалу представлено розміщення капіталів по нижчих окремих виробничих центрах відповідальності, відбори інвестиційних

привабливих пропозицій і створення портфелю інвестиційних проектів. Вони оцінюватимуть економічну результативність і стратегічні орієнтири доцільності збереження існуючих портфелів і напрямів діяльності, а також займатимуться формуванням нових. Це є рівень фінансової організаційної структури підприємств, що визначатиме стратегічні напрями їх розвитку. Головне завдання працівників при організації, формуванні й функціонуванні можливого інвестиційного потенціалу підприємств є не лише максимально можливий розподіл залучених інвестиційних ресурсів, а й вибір тих напрямів для перспективного інвестування, яке б забезпечувало вищий рівень віддачі у порівнянні з альтернативними варіантами можливого інвестування. Враховуючи при цьому рівень ризиків на обраному цільовому ринку.

Висновки. Отже, управління формуванням інвестиційного потенціалу, що орієнтований на його перспективний розвиток, передбачає:

- виявлення інвестиційних можливостей і пріоритетів у функціонуванні інвестиційного потенціалу господарюючого суб'єкта у відповідності до його стратегічного розвитку;

- розробку інвестиційних проектів одночасно з урахуванням спроможності збільшення вартості бізнесу за рахунок систем синергії фінансової та управлінської гнучкостей;

- побудову управлінських системи, які охоплюватимуть моделі та компетенції, що сприятиме збільшенню вартості бізнесу за рахунок моделей інтеграції потенціалів, зокрема інвестиційного, виробничого й інноваційного.

Проведені дослідження дозволяють зробити висновки, що забезпеченість розвитку й зростання результативності використання існуючого інвестиційного потенціалу в можливостях інноваційної діяльності господарюючих суб'єктів залежить, в першу чергу, від формування адаптованої організаційної управлінської структури.

Під організаційним забезпеченням формування інвестиційного потенціалу господарюючих суб'єктів слід розуміти системи взаємозалежних організаційних і економічних елементів (методів управління, принципів, орієнтирів, організаційної форми, норм, положень і нормативів), а також спеціалізованих функцій в системі управління, що спрямовані на досягнення мети, пов'язаної із забезпеченням постійного й планомірного розвитку інвестиційного потенціалу господарюючого суб'єкта на засадах встановлення оптимальних і виокремлених параметрів обсягів інвестиційного забезпечення й структури, результативного використання та запровадження автоматизації, забезпечення постійної мотивації персоналу тощо.

Література.

1. *Гаєвська Л. М.* Інноваційний потенціал підприємства та його оцінка. *Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського*. 2017. № 15. С. 192-196.
2. *Гурочкіна В. В.* Інноваційний потенціал підприємства: сутність та система захисту. *Економіка: реалії часу*. 2015. № 5 (21). С. 51-57.
3. *Джаман М. О.* Сучасний стан інноваційного потенціалу України. *Економічний форум*. 2016. № 3. С. 27-36.
4. *Марченко В. М., Цвіркун А. С.* Система управління інноваційним потенціалом на промислових підприємствах. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2017. № 14. С. 411-417.
5. *Маслак О. І., Квятковська Л. А., Безручко О. О.* Особливості формування економічного потенціалу підприємства в умовах циклічних коливань. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 9(135). С. 36-46.
6. *Микитась О. О., Миронова М. К.* Управління інноваційним потенціалом підприємства в сучасних умовах ведення бізнесу. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. 2015. № 59. С. 53-56.
7. *Мясников В. О.* Інтегральна оцінка стану та рівня інноваційного потенціалу як основа адаптивного управління машинобудівними підприємствами. *Бізнес Інформ*. 2018. № 1. С. 85-92.
8. *Пантелєєв М. С., Шматько Н. М.* Формування механізму стратегічного управління потенціалом підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2013. № 41. С. 209-215.
9. *Туманова А. Ю., Задорожнюк Н. О.* Значення інноваційного потенціалу в стратегічному управлінні інноваційною діяльністю промислового підприємства. *Вісник Одеського національного університету*. 2014. Т. 19. Вип. 3(3). С. 12-16.

References.

1. *Hayevs'ka, L. M.* (2017). «Innovative potential of the enterprise and its assessment». *Mykolajivs'kyj natsional'nyj univertsytet imeni V.O. Sukhomlyns'koho*. no. 15. pp. 192-196.

2. **Hurochkina, V. V.** (2015). «Innovative potential of the enterprise: essence and system of protection». *Ekonomika: realiyi chasu*. no. 5 (21). pp. 51-57.
 3. **Dzhaman, M. O.** (2016). «The current state of innovation potential of Ukraine». *Ekonomichnyy forum*. no. 3. pp. 27-36.
 4. **Marchenko, V. M., Tsvirkun A. S.** (2017). «System of innovation potential management in industrial enterprises». *Ekonomichnyy visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu Ukrainy "Kyiv's'kyu politekhnichnyy instytut"*. no. 14. pp. 411-417.
 5. **Maslak, O. I., Kyvatkovs'ka, L. A., Bezruchko, O. O.** (2012). «Features of formation of economic potential of the enterprise in conditions of cyclic fluctuations». *Aktual'ni problemy ekonomiky*. no. 9(135). pp. 36-46.
 6. **Mykytas', O. O., Myronova, M. K.** (2015). «Managing the innovation potential of the enterprise in the current business environment». *Visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu "KhPI"*. no. 59. pp. 53-56.
 7. **Myasnykov, V. O.** (2018). «Integral assessment of the state and level of innovation potential as a basis for adaptive management of machine-building enterprises». *Biznes Inform*. no. 1. pp. 85-92.
 8. **Pantelyeyev, M. S., Shmat'ko, N. M.** (2013). «Formation of a mechanism for strategic management of the potential of the enterprise». *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*. no. 41. pp. 209-215.
 9. **Tumanova, A. Yu., Zadorozhnyuk, N. O.** (2014). «The value of innovation potential in strategic management of innovative activity of industrial enterprise». *Visnyk Odes'koho natsional'noho universytetu*. Vol. 19, Issue. 3(3). pp. 12-16.
-

Abstract.

Vitkovskiyi Yurii P. Features of innovative potential formation of agricultural business subjects in the system of their investment activity.

Introduction. In the process of introducing models of strategic management of innovation and investment potential of agricultural enterprises, it is necessary to analyze the influence of external factors and internal capabilities of the enterprise. This helps to identify the most favorable directions of innovative development of the agricultural entity.

The purpose of scientific research is to develop theoretical aspects of the innovative potential formation of agricultural business entities in the system of their investment activity.

Results. It is established that the use of qualitative and quantitative characteristics of innovative capabilities of agricultural sector subjects without defined criteria hinders the organizational and economic mechanism of choosing innovative investment models and strategies. It has been determined that the dynamics of investment provision is a basic parameter of reproduction processes. The tasks of investments are highlighted, the fulfillment of which is provided by the reproductive function. The lack of innovative potential of the majority of domestic agricultural enterprises is revealed. It is established that the innovative potential of the enterprise characterizes its investment attractiveness. The expediency of considering innovative potential in the system of other types of enterprise potentials is substantiated. It is determined that the research of innovative potential should take into account possible investment cycles in the enterprise activity. The main factors of investment potential development of economic entities are given. The investment environment is characterized as the volume and structure of mobilized and used potential or real investment funds from internal and external sources of formation. The main task of investment potential accumulation in enterprises is determined. The criteria are characterized, on which the formation of investment potential will depend. The conditions are identified that contribute to the growth of innovation potential. The features of investments implementation into innovations are characterized. The main tasks of monitoring of innovative potential are defined. The state of the organizational component of investment potential at modern domestic agricultural enterprises has been analyzed.

Conclusions. The innovative potential development of domestic enterprises of the agricultural sector is the key to their successful activity. Managing the investment potential formation is a key task for the strategic development of agricultural entities.

Keywords: economic potential, innovation potential, investment, agricultural enterprise, investment attractiveness, investment cycle.

Стаття надійшла до редакції 10.05.2019 р.

Бібліографічний опис статті:

Вітковський Ю.П. Особливості формування інноваційного потенціалу суб'єктів аграрного бізнесу в системі їх інвестиційної діяльності. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2019. № 4. С. 44-50.

Vitkovskiyi Yurii P. Features of innovative potential formation of agricultural business subjects in the system of their investment activity. *Actual problems of innovative economy*. 2019. No. 4, pp. 44-50.

